

АС 160 СИЛАЖ – НОВИ СПЕЦИЈАЛНИ ХИБРИД ЗА ПРИПРЕМУ ВИСОКО КВАЛИТЕТНЕ СИЛАЖЕ КУКУРУЗА

АС ХИБРИДИ

УВОД

Припрема квалитетне силаже је пресудна за профитабилност фарме млечних говеда или товних јунади. Сточна храна се конзервише за периоде године када нема производње биљне масе, а на савременим фармама за целу годину.

Постоје два основна начина за конзервацију кабасте сточне хране: први да се одстрани ваздух што је справљање силаже, а други да се одстрани вода што је справљање сена. Да би се добила 1 тона квалитетног сена треба одстранити 3,5 т воде. Са практичне стране лакше и јефтиније је одстранити ваздух него воду, те је силажа далеко исплативија.

При конзервацији силирањем праве се минимални губици у хранљивим

материјама (угљеним хидратима, протеинима, витаминима, минералним материјама) у односу на припрему сена. При идеалним условима у припреми сена губи се 30% суве материје. Код добро изведеног силирања губици ретко прелазе 10%. Силажа може да се припрема од биљака које дају високе приносе зелене масе и преко 60 т/ха, а нису погодне за сено (кукуруз и сирак). Силирање не зависи од временских прилика, може се извршити по облачном и прохладном времену, оно омогућава две жетве годишње са истог земљишта без наводњавања уз врло високе приносе.

Силажа захтева много мање складишног простора од сена. У 1 м³ стане око 100 кг сена или око 85 кг суве материје, а силаже око 700 кг или 200 кг

суве материје. Силажа је високо укусна храна и животиње је радо једу. У добрим силама објектима спремна силажа може се успешно чувати и неколико година.

Опште је мишљење да се добра силажа може спремити од било ког хибрида кукуруза, па се често за спремање силаже остављају и најлошије парцеле под кукурузом, што је погрешно. Спремање добре и квалитетне силаже треба радити строго наменски и за то одабрати специфичне хибриде кукуруза који могу испунити два основна захтева: висок принос зелене масе и висок квалитет дате масе.

Количина и квалитет меса и млека у многоме зависе од количине и квалитета силаже којом се храни ста-

до. Постоје знатне разлике у хибриду од којих се спрема силажа, тако да постоје и разлике у њеном квалитету, што су увидели одгајивачи стоке на предних земаља и озбиљно приступили одабиру специфичних хибрида за спремање силаже.

Од ове производне сезоне се, коначно, на нашем тржишту може наћи један такав хибрид, први прави силажни хибрид кукуруза АС 160 силаж. Он долази из домаће селекционе куће, АС хибрида, и у наредном тексту ћемо укратко објаснити у чему су његова специфичност и предности.

АС 160 СИЛАЖ

Висок квалитет силаже овог хибрида, долази од смањеног садржаја лигнина у биљци и повољног односа биљних влакана растворљивих у неутралном и киселом детергенту што значајно повећава сварљивост и искоришћење спремљеног хранива.

Шта значи повећана сварљивост силаже? То значи колико ће животиња искористити од укупно унете количине хранива. Разлике у сварљивости могу бити значајне између појединих хибрида, а тиме и разлике у производњи млека или меса код истих животиња хранених различитим силажама.

Специјални, силажни хибриди су настали у посебном процесу оплећења где се ради селекција на смањен садржај лигнина, повољан однос биљних влакана растворљивих у неутралном и киселом детергенту и висок принос зелене масе. Овај компликован и скуп процес селекције на крају доноси велик профит произвођачима млека и меса.

Поред наведеног АС 160 силажни хибрид, има и низ других предности о којима треба водити рачуна при избору кукуруза за спремање силаже:

- АС 160 силаж има изузетно високу биљку, са великим бројем листова, често и до 12 изнад клипа. Биљке су више и од најкаснијих хибрида које се за ову намену могу наћи на нашем тржишту. Велик број листова доноси и врло повољан састав зелене масе, да не буде само стабло.

- Кошушина на клипу АС 160 је збијена, споро отпушта влагу из зрна, те продужава оптимално време за спремање силаже.

- Овај хибрид има крупан клип са врло великим зрном, углавном меког ендосперма (брашнаво зрно) и оно се, као такво, лако вари од стране животиња.

- АС 160 силаж је намењен искључиво спремању силаже, али се због полагања не препоручује за бербу у клипу или жетву у зрну.

- Принос зелене масе је врхунски, у огледима у Србији хибрид је постигао и преко 70 т/ха у условима без наводњавања.

АС 160 силаж препоручујемо за гајење на свим типовима земљишта и у свим условима гајења. За високе приносе силаже применити интензивну агротехнику, посебно добре резултате даје у наводњавању. Због раностасности, рана ФАО 600 група зрења, избегава летње екстремне услове и суше.

Препоручена густина гајења је око 70.000 биљака/ха.

АС 160 силаж се може успешно користити за производњу био масе и био гаса. →

КРАТКО УПУТСТВО ЗА СПРЕМАЊЕ ДОБРЕ СИЛАЖЕ

Кукуруз се силира у фази воштане зрелости зрна. Најбоље време за силирање је када се млечна линија на зрну кукуруза налази на 1/3 до 1/2 од врха зрна. Тада цела биљка има укупно између 30 – 40 % суве материје. У тој фази је најповољнији удео клипа у маси целе биљке и креће се и до 40 %. Ако се убирају биљке са нижим уделом суве материје, знатно се смањује принос по јединици површине. Идеално

је ако се силира са 35 % суве материје јер се добија 97 % од укупног могућег приноса, што је приказано у табели 1.

После касне воштане зрелости принос суве материје опада, јер се стабљике ломе, клипови откидају, а лист губи. Такође, након касне воштане зрелости мења се и опада квалитет накупљене суве материје, посебно се повећава садржај

лигнина што директно утиче на смањење сварљивости силаже, а тиме смањује њену искоришћивост.

Из табеле 2. се види да се захваљујући максималном приносу суве материје, највећој конзумацији и најбољој сварљивости кукуруза са 35% суве материје у време силирања може добити највише млека од 1 тоне произведене суве

Таб. 1: Промене у саставу кукурузне силаже у зависности од времена зрелости биљака.

Сува материја (%) у време жетве	Сирови протеини (%)	* НЕЛ (МЈ/кг)	НДФ (%)	АДФ (%)	ЛИГНИН (%)
23,5	9,7	5,72	54,1	34,1	3,5
35,1	8,8	6,09	45,0	28,1	2,6
44,2	8,5	5,63	44,5	27,5	3,1

НЕЛ - Нето енергија лактације

НДФ – биљна влакна растворљива у неутралном детергенту

АДФ – биљна влакна растворљива у киселом детергенту

материје силаже, па тиме и највећи принос млека по хектару силажног кукуруза. Укратко, кукуруз треба силирати у право време, када је садржај суве материје око

35%, и не треба каснити са спремањем силаже. Само тако се добија прави ефекат и корист од силаже целе биљке кукуруза.

Табела 3. приказује резултате огледа са приносом силаже, њеним квалитетом и укупним потенцијалом производње млека по једном хектару силажног кукуруза у зависности од хибрида коришћеног за производњу силаже. Огледи су извођени на различитим локацијама у Сједињеним Америчким Државама (УСА) и Србији, са различитим хибридима кукуруза.

У поређењу са страним и домаћим хибридима који су испитивани у огледу, хибрид АС160 силаж је показао велики потенцијал за производњу млека. То је последица високог приноса суве материје по хектару, као и повољног односа биљних влакана растворљивих у неутралном (НДФ) и киселом (АДФ) детергенту, као и малог садржаја лигнина. Садржај и однос ових влака-

млека или меса од крава или товне јунади него гајењем било ког другог хибрида кукуруза.

Кукуруз за силажу треба косити на висину од 35-40 цм изнад земље. Уколико се коси ниско (раније препоруке су биле 15-20 цм, што није добро) силажа је мање сварљива са нижим нивоом енергије и протеина. Поред тога више је запрљана земљом која у себи има лошу миклофлору.

Дужина сечења силаже зависи од степена зрелости биљке. Ситнија маса се лакше транспортује, боље се сабија, лакше узима из силоса, једноставније пребацује до штале. Овакву силажу животиње потпуније конзумирају и варе. Међутим, превише ситна силажа може имати лоше последице по преживање, пХ бурага итд. Оптималном се сматра дужина одреска од 9-15 мм ако је сува материја од 30-35 %.

Семе АС 160 силаж хибрида се може, од ове сезоне, наћи у продајној мре-

Таб. 2. Садржај суве материје при силирању и производња млека.

Сува материја (%) у време жетве	Производња млека (кг/т суве материје силаже)	Производња млека (\$/т суве материје силаже)	Производња млека (кг/ха силаже)
25	1.499	397	24.360
30	1.556	412	27.757
35	1.599	424	29.980
40	1.414	375	26.512

на одређује ниво конзумирања и сварљивост силаже, што директно утиче на млечност крава.

Из табеле видимо да је АС160 силаж имао највеће приносе суве материје по хектару и најбољу сварљивост силаже како у огледима у УСА тако и у огледима у Србији, што је резултирало највећим

потенцијалним приносом млека по хектару гајењем овог хибрида.

Несумњиво, АС160 силаж је најбољи избор за сваког професионалног произвођача млека или одгајивача товне јунади. Уз исте трошкове производње са једног хектара силаже, гајењем АС160 силаж хибрида кукуруза добија се највише

жи Агросаве. Квалитет семена је одличан, као и код свих осталих АС хибрида, клијавост семена је преко 95%.

Поред семена третираног фунгицидима у продаји се може наћи и семе третирано инсектицидима са две активне материје, фипронил и имидаклоприд.

Таб. 3: Утицај приноса и сварљивости појединих испитиваних хибрида на производњу млека по ха.

Локације	Хибрид	Остварен принос суве материје (т/ха)	Потенцијални принос млека (кг/ха)	Остварена укупна сварљивост (УСА метода)
УСА	АС 160 СИЛАЖ	24,03	26.386	71,2
УСА	PR34A15	20,24	20.712	68,2
Србија	АС 160 СИЛАЖ	25,66	26.596	69,1
Србија	PR35Y54	14,00	14.250	67,9
Србија	Домаћи хибрид	12,00	11.795	65,5